

מאת: ע. הלל
 איורים: רות צרפתי
 הוצאה: הקיבוץ המאוחד
 קבוצת גיל: גנים בוגרים

ציירה 🐛

דודי שמחה עושה אצבעות וציור ופתיק ונתן מנצחיות בדיוק כמוהו!
 פעילות בעקבות הספר "דודי שמחה" לוקחים עיתונים ומגזינים ישנים, מתפרעים בדמיון ללא גבולות ויוצרים דברים כל כך מפתיעים, שכנראה אפילו שמחה בעצמו לא היה יכול לחשוב עליהם!

שיחה 🗨️

שיחה בשמחה
 בעקבות הקריאה אפשר לשוחח ולשאול: מדוע, לדעתכם, קוראים לדוד שמחה בשם זה? מה מהדברים שהוא עושה או אומר גורם לכם לחייך?

קללי 📣

שירים מאושרים
 אילו שירים משמחים אתכם? אפשר להכין רשימת השמעה משפחתית משמחת, ולשיר ביחד. תוכלו גם לשיר בקולות מצחיקים: בקול דק, בקול עבה, בלחש, ולהוסיף תנועות שיוסיפו לשמחה.

לצאת החוצה

מחקר שכנים/ות!

חקרו וגלו מי השכנים/ות ובמה הם עובדים/ות? יתכן שתאספו בדרך כמה חברים/ות חדשים/ות!

משחק

דוד מבולבל

משחק מבולבל: כל משתתף שואל בתורו שאלה, ושאר המשתתפים מחפשים תשובה "מבולבלת". למשל מהו המשקה האהוב עליך?

תה עם כפית חרדל!

מה עושים כשירד גשם? מורחים קרם הגנה!

אילו קולות משמיעות ציפורים? לאן כדאי לצאת ולטייל?

העשרה

פינטרסט

[פינטרסט](#)

יצירות, שירים ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה

שיחה

מפגש ושיחה בגן

איך כדאי לקרוא?

בספר שלושה שירי-סיפור, וכל אחד מציג פן אחר בדמותו של הדוד שמחה, ביחסים של הילד עם דודו ובסביבה החיצונית של הילד (דיירי הרחוב, ההורים).

מומלץ לקרוא כל שיר-סיפור בנפרד ולייצר שיח נפרד לכל אחד מהם.

שיחה תאפשר לילדים ולילדות להביע את האופן שבו הם חוו את דמותו של הדוד שמחה.

ותוכלו לשאול: מה תרצו לספר על הדוד שמחה? מי היה רוצה לפגוש דוד כמו דוד שמחה ולמה? מה אתם

חושבים על השם שלו? האם לדעתכם הילד אוהב את הדוד שלו? למה?
קשר מיוחד? תוכלו לפנות אל עולמם האישי של הילדות והילדים ולשאול: עם מי יש לכם קשר מיוחד? עם איזה
בן משפחה אתם אוהבים להיות ולבלות? מה אתם עושים יחד?

שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

שילוב הסיפור בחיי הגן

ילדים אוהבים דמויות מבלבלות! יש בהן הומור שהם מבינים ונהנים ממנו מגיל צעיר מאוד משום שהוא מבוסס על מצבים שהם מכירים. כך, למשל, הם יכולים להתגלגל מצחוק שעה שמבוגר משנה את השימוש המקובל והמוכר להם בחפצים.

הומור ושימוש במצבי אבסורד הם כלים המאפשרים חשיבה אחרת. הם גם אמצעים לפורקן, להמחשה, להעשרה ולפיתוח הדמיון, השפה והיצירתיות. הומור יכול לסייע בהתמודדות עם מצבי קושי, להגביר תחושות של שייכות וקרבה לקבוצת השווים ובה בעת להפיג מתח וחשש, לפתח נקודות מבט ואפשרויות חדשות ולטפח עמדות מאוזנות תוך ריכוך תפיסות נוקשות או מגבילות.

ניתן לחזור לסיפור שוב ושוב ולהזכיר עד כמה צחוק והומור יכולים לעזור לנו במצבים שונים.

הסיפור יכול להשתלב בשגרת הגן בזמנים מגוונים, כמו בלמידה על הפכים, בעיסוק בשמחה ובהומור ועוד. השיר-סיפור "כשדודי שמחה שר" מספר כי כל שכן עוזר לאחרים. בעקבותיו כדאי לחשוב יחד: כיצד נוכל לשמח חבר או חברה? כיצד נוכל למשל לעודד מי שחולה ולא הגיע לגן?

נוכל לחזור אל הסיפור בכל פעם שחברים צריכים עידוד: בחצר, בארוחות, כאשר ילדים נעדרים מהגן. נוכל לשוב ולומר: זוכרים? לשמח חברים זה נהדר! כמו שעושה הדוד שמחה הזמר!

להעשרה [איד לשמח חבר חולה?](#)

הַעֲשֶׂרָה

מקצועות

השיר-סיפור "כשדודי שמחה שר" מפגיש עם מקצועות שונים שחלקם הולכים ונעלמים מחיינו. זו הזדמנות להכיר את המקצועות הללו.

שיתוף משפחות [בעקבות הקריאה](#) תוכלו להכיר מקצועות שונים של הורי הילדים ולהזמין אותם להציג את עבודתם לפני הילדים.

לוטו [אפשר לתכנן ולהכין יחד עם הילדים משחקים העוסקים בבעלי מקצוע על פי בחירתם](#) לדוגמה "לוטו מקצועות", "משחקי מסלול", "דומינו מקצועות", שיכללו בעלי מקצוע מהסיפור ומקצועות נוספים שהילדים יציעו.

להעשרה האוגדן "[חינוך פיננסי בגיל הרך](#)" של האגף לחינוך הגיל הרך בפרק "[עבודה ועובדים](#)".

דודי שמחה מבולבל

כדי לעודד את הילדים והילדות וכדי לטפח חוש הומור אפשר לשחק במשחקים מבולבלים: תמונה משונה תוכלו לפזר תצלומים של פריטים שונים ולבקש מהילדים לחבר בעצמם צירופים מבולבלים ומשעשעים: אולי איש שחובש שטיח? אולי חתול שיושב על ענף? כותרת נהדרת אפשר להמציא יחד כותרת מצחיקה או "שטוז" לכל צירוף מבולבל שנוצר.

לצאת החוצה

הרחוב והקהילה שלנו

הרחוב שלנו השיר-סיפור "כשדודי שמחה שר" הוא הזדמנות להכיר את הקהילה ואת סביבת הגן. תוכלו לצאת לסוירים ולחקור יחד פרטים שונים: מה שם הרחוב שבו נמצא הגן? האם יש לגן שכנים? כיצד ניתן להכיר אותם? האם ברחוב יש חנויות ומקומות מוכרים, כמו מספרה או חנות ירקות? למי והיכן נוהגים לומר "שלום"? איפה בשכונה משחקים ועם מי? הקמת מרחב אפשר לתכנן ולהקים מרחב משחק על פי בחירת הילדים בהשראת המקומות שראו בסיור. רצוי לחשוב יחד: למה הילדים זקוקים? כיצד ייראה המרחב? מה אפשר להכין? אילו כללים כדאי לקבוע כאשר משחקים במרחב?

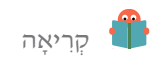
להשראה [בית חולים לחיות בר](#) [הקמת מרחב משחק בגן ביוזמת ילד](#) במרחב הפדגוגי "גנים". הקהילה שלנו כדאי להעלות רעיונות יחד: כיצד אפשר לשמח את השכנים? מה אפשר לעשות ולהגיד כדי לגרום לשכנים של הגן לשמוח?

חשבו יחד איזו מבין ההצעות אפשרית ליישום, תכננו וצאו לדרך. שיתוף משפחות כדאי ליידע את ההורים ולשתף אותם בפעילות הקהילתית. להשראה [מהדקים קשרים עם הקהילה](#) במרחב הפדגוגי "גנים".

דודי שמחה, אנחנו והחיות
 "בלי חיות אי אפשר לחיות" ☞ טבע ובעלי חיים הם תחום מוכר, מסקרן ונפוץ אצל ילדים עוד בהיותם פעוטות.
 בעקבות הספר אפשר להציע לכל ילדה וילד לחקור בעל חיים שמעניין אותם.
 בעלי חיים סביבנו ☞ רצוי להתחיל בחקירת בעלי חיים הנקרים באקראי לגן או נקרים בדרכו של אחד הילדים.
 אפשר ליזום פעולות לקידום המודעות:
 ניתן להכין יחד תחנת האכלה ושתייה לחיות מסביבת הגן באמצעות ארגז קרטון או להניח כלים עם מים לטובת
 חיות הרחוב.
 להרחבה ☞ [המסמך "זכויות בעלי חיים"](#) ☞ במרחב הפדגוגי "גנים".
 להשראה ☞ [פינת ציפורים בחצר הגן](#) ☞ במרחב הפדגוגי "גנים".

בין איור לפיסול
 רות צרפתי, אשר איירה את איורי הספר, הוזמנה על ידי עיריית חולון לעצב פסלים בהשראת הסיפור ב"גן
 סיפור" בעיר חולון.
[קישור לתמונות ומידע על המיזם](#) בבלוג "טיול בעיר".
 אפשר להזמין את הילדים להתבונן באיורים ובפסלים, לבקש מהם לתאר אותם ולהזמין אותם לבדוק מה שונה
 ומה דומה בין האיורים והפסלים.
 נתבונן באיורי האם בספר: כיצד היא מתוארת בכל פעם? אילו מהאיורים תואמים לפסל האם ב"גן סיפור"?
 אפשר לשאול: האם לדעתכם כדאי להוסיף פסל בהשראת האיורים? אם כן, איזה? בהמשך אפשר להציע
 לילדים לתכנן וליצור את הפסל מחומרים שיש בגן.

הסופר והמשורר ע' הלל
 ע' הלל [1990-1926] היה סופר, משורר ואדריכל נוף. בשיריו הרבה לכתוב על הטבע, על הנוף ועל בעלי החיים.
 דורות של ילדים וילדות בישראל גדלו על יצירותיו, ובהן: "למה לובשת הזברה פיג'מה", "[יוסי, ילד שלי מוצלח](#)",
 "[מעשה בחתוליים](#)". ע' הלל כתב שירה ופרוזה גם למבוגרים וזכה בפרסים רבים על יצירותיו.
 להעשרה ☞ [ע' הלל, אתר דףדף, מחרוזת שירי ע' הלל](#)

קריאה

עידוד קריאה משפחתית
המשפחות יכולות להאזין לסיפור בסריקת קוד ה-QR שבגב הספר. גם משפחות דוברות רוסית ואמהרית יכולות
להאזין לספר ולדפדף בו.

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org